

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACTIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Sesiune extraordinară

În zilele de 30 și 31 august 1960 s-a întrunit la București, în sesiune extraordinară, Marea Adunare Națională. După ce d. Constantin Pîrvulescu, președintele Adunării, a deschis sesiunea, s-a dat cuvîntul d-lui **Gheorghe Gheorghiu-Dej**, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și membru al Prezidiului Marii Adunări Naționale, care a prezentat un amplu și foarte documentat raport despre „situația internațională și politica externă a Republicii Populare Romîne”.

Raportul a fost ascultat de toți membri Adunării cu cea mai mare atenție și în repetate rînduri a fost însoțit de vii și puternice aplauze. În el se subliniază avîntul deosebit cu care poporul român apără cauza păcii și militează hotărît pentru promovarea unei politici de coexistență pașnică. Raportorul arată că problema centrală a zilelor noastre de la un capăt la altul al pămîntului, este dezarmarea generală și totală a tuturor statelor, încetarea experiențelor atomice și interzicerea armei nucleare. Lagărul țărilor socialiste este azi mai puternic ca oricînd și forțele păcii vor impune pacea zădărnîcînd uneltirile ațîțătoare la război.

La discuții asupra raportului au luat cuvîntul mai mulți deputați în frunte cu d. **Ion Gh. Maurer**, președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale, care a arătat temeinicia celor expuse și cu care este întrutotul de acord pentru că exprimă voința fermă de pace și politica de coexistență pașnică a statului român.

Această voință și politică de pace trebuie să o ducă și să o reprezinte delegația R.P.R. la cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite care se va deschide în sept. c. la New-York. D. Ion Gh. Maurer propune ca această delegație să fie condusă de d. **Gheorghe Gheorghiu-Dej**. Propunerea a fost primită cu puternice și îndelungate aplauze.

În numele Bisericii Ortodoxe Romîne a vorbit I. P. S. Sa Dr. **Iustin Moiescu**, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, deputat de Hirliu în Marea Adunare Națională. I. P. S. Sa a spus printre altele: „Ori ce efort pentru înscăunarea unei păci durabile între popoare este sprijinit astăzi cu însuflețire de toți oamenii de bine de pe întinsa față a pămîntului.”

Așa cum se spune adesea, cel dintîi pas pe calea spre statornicirea păcii trainice în lume este dobîndirea încrederii popoarelor între ele. Dar aceasta nu se poate

desăvîrși în climatul politic al lumii de astăzi, decît prin acte concrete potrivnice războiului și în primul rînd prin înfăptuirea dezarmării, interzicerea experiențelor cu arme atomice, încetarea fabricării oricărui tip de armă nucleară și nimicirea tuturor stocurilor existente de arme de distrugere în masă”.

„Privind în miezul lucrurilor, pentru a dobîndi liniștea și pacea popoarelor trebuie să se purceadă fără întîrziere la măsuri radicale. Dezarmarea generală și totală așa cum a arătat conducătorul guvernului sovietic, **Nikita Sergheevici Hrușciov**, este singura cheie a păcii trainice în lume.

În frontul mondial al păcii pășesc, umăr la umăr, oameni de diferite convingeri politice, cu diferite orientări filozofice, de diferite condiții sociale; pe toți îi unește voința neclintită de apărare a păcii.

Ca slujitor al Bisericii Ortodoxe Romîne, să-mi fie îngăduit să amintesc aici, și de data aceasta, că Biserica Ortodoxă Romînă simțind îngrijorarea tuturor celor ce iubesc pacea în lume, s-a pronunțat limpede și hotărît împotriva pregătirilor unor puteri din Occident pentru declanșarea unui nou război, care, în condițiile actuale, prin folosirea armelor nucleare, ar cauza omenirii pierderi incalculabile. Împreună cu toți fiii patriei noastre iubite, alături de toți oamenii de bine din întreaga lume, slujitorii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Romîne pășesc cu încredere în rîndul luptătorilor pentru pace.

De aceea — a spus în încheiere I. P. S. Sa — împreună cu toți fiii scumpei noastre patrii, însușindu-mi cu însuflețire raportul asupra poziției țării noastre pe plan internațional, declar că o voi vota cu încredere și voi sprijini pe deplin întreaga operă a guvernului pentru propășirea păcii între popoare.

În același timp, ținînd seamă de importanța excepțională a problemei dezarmării generale și totale care va fi prezentată spre soluționare în cadrul O.N.U. la nivelul reprezentării popoarelor cu deplină autoritate și întregă răspundere, îmi însușesc cu bucurie și sprijin cu toată căldura înțeleapta propunere ca delegația țării noastre la apropiata sesiune a Adunării Generale a O.N.U. să fie condusă de dl. **Gheorghe Gheorghiu-Dej**”.

Înceindu-și lucrările sesiunii extraordinare, Marea Adunare Națională a aprobat raportul dlui Gh. Gheorghiu-Dej despre situația internațională și politica

externă a guvernului Republicii Populare Romîne și a hotărît ca „delegația Republicii Populare Romîne la a 15-a sesiune a Organizației Națiunilor Unite să fie condusă de tovarășul **Gheorghe Gheorghiu-Dej**”.

Ziarele, agențiile de presă și posturile de radio din numeroase țări au publicat și transmis informații bogate despre lucrările acestei sesiuni și despre raportul dlui Gh. Gheorghiu-Dej. De comun acord aceste informații subliniază rolul important pe care-l ocupă azi R. P. R. între țările lagărului socialist și între statele care luptă pentru apărarea păcii și coexistența pașnică.

S. Radu

7 NOIEMBRIE

S-au împlinit 43 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, care a deschis o epocă nouă în istoria Rusiei, în istoria omenirii întregi: epoca socialismului biruitor.

Marea Revoluție din Octombrie a răsturnat stăpînirea burgheză-moșierească din Rusia și a instaurat puterea muncitorilor și țăranilor muncitori. Astfel a apărut primul stat al oamenilor muncii, în care s-a desființat exploatarea omului de către om, poporul muncitor a devenit stăpîn pe soarta sa și muncește pentru sine și pentru fericirea sa. Noua orînduire socială a descătușat forțele creatoare ale popoului, care într-un avînt nestăvilit, sub conducerea P.C.U.S. a ridicat o țară nouă: marea Uniune Săvietică, bastion al păcii, democrației și socialismului, țara constructorilor minunați ai comunismului. Astăzi Uniunea Sovietică stă în multe privințe în fruntea dezvoltării economic-culturale a omenirii. În domeniul energiei atomice, al rachetelor, al sateliților, al navelor cosmice și alte domenii ale științei, tehnicii, produselor industriale, ea a depășit S.U.A., cel mai dezvoltat stat capitalist. Și în agricultură s-a dovedit superioritatea agriculturii socialiste față de cea capitalistă: în producția de lapte, unt, etc. pe cap de locuitor Uniunea Sovietică a luat-o înaintea S.U.A. Literatura și artele sovietice cuceresc milioane de admiratori în toate țările, constituie un model pentru literatura și artele progresiste de pretutindeni. Uniunea Sovietică e o țară în plin avînt, care într-un ritm extraordinar urcă spre culmile comunismului, făurînd astfel visul de aur al omenirii de totdeauna.

Odată cu Uniunea Sovietică se dezvoltă și țările lagărului socialist, în așa fel încît lagărul socialist, care cuprinde 1/3 din populația lumii, va produce peste

cîțiva ani mai mult de jumătate din producția mondială. Avîntul general al tuturor țărilor socialiste, bazat pe ajutorul multilateral al Uniunii Sovietice, pe unitatea nezdruincată a lagărului socialist, pe energia creatoare a popoarelor, este o forță care atrage și celelalte popoare ale lumii.

Uniunea Sovietică se află în fruntea luptei pentru pace, dezarmare și progres. Eminentul luptător pentru pace, N. S. Hrușciov este stegarul neobosit al marilor idealuri ale omenirii: libertate pentru popoarele coloniale, coexistență pașnică, dezarmare generală și totală. O omenire, formată din popoare independente și egale,

care — într-o lume fără arme, armate și războaie — muncesc și colaborează pentru fericirea tuturor: acesta e visul, pe care-l proiectează peste veacul nostru lupta neprecupețită a premierului sovietic și vrea și munca popoarelor socialiste. Acesta este însă visul tuturor popoarelor. Datorită socialismului, el nu mai e un simplu vis, ci are garanții de realizare.

În 43 ani s-au făcut progrese fără egal. Azi forțele socialismului, democrației și păcii sînt în neconținută creștere. Sub flamura Marii Revoluții din Octombrie omenirea pășește înainte spre un viitor de belșug, lumină și fericire.

T.

Construcția de locuințe

In țara noastră se construiesc foarte multe locuințe. Orașe întregi, ca Victoria, Onești, Uricani, Orașul Nou-Hunedoara, ș. a. s-au ridicat din temelii sub regimul de democrație populară. Noi cartiere de locuințe înfrumusează vechile orașe. Nu există oraș în care să nu se fi construit case noi pentru oamenii muncii. Noile construcții din București (la palatul Republicii cu blocurile care-l înconjoară; în piața Gării de Nord, pe bulevarde) și de la Marea Neagră (Eforie, Vasile Roaită, etc.) sînt așa de mărețe, așa de frumoase, încît noi le privim cu mîndrie și bucurie, străinii le privesc cu admirație. Și aici se arată avîntul ce l-a luat țara noastră în anii puterii populare și forța creatoare a poporului stăpîn în țara sa. Dar nu numai în orașe, ci și la sate construcțiile se înmulțesc. Pe lingă școli, cîmine culturale, dispensare, și alte clădiri de folos obștesc vezi mai ales în satele cu gospodăria colectivă străzi întregi de case noi, construite de colectivități din veniturile mari ce le primesc. Statul de asemenea acordă ajutoare pentru construcții și construiește și la orașe și la sate. Între 1956—1960 statul a alocat peste 5 miliarde lei pentru construcții de locuințe, construind pînă la sfîrșitul anului 1959 peste 63.000 apartamente. Pînă la sfîrșitul anului 1960 se vor da în folosință încă 31.000 apartamente, adică aproape 100 apartamente pe zi.

Proiectul de Directive al celui de-al III-lea Congres al P.M.R. trasează planuri și mai mari pentru construcția de locuințe. În el se spune că „îmbunătățirea condițiilor de locuit ale oamenilor muncii constituie o problemă centrală a planului de dezvoltare economică” și se arată că în următorii șase ani se vor construi din fondurile statului peste 9 milioane m.p. suprafață locuibilă, adică circa 300.000 apartamente (de peste 3 ori mai multe decît în anii 1954—1959). Se prevede ca în următorii 10—15 ani problema locuințelor să fie practic rezolvată în toate orașele și centrele industriale ale țării, asigurîndu-se oamenilor muncii locuințe confortabile. Așa se arată grija partidului și guvernului pentru bunăstarea oamenilor muncii. Cei ce au locuit altădată în cocioabe, în case întunecoase, și nesănătoase la marginea orașelor, acum se mută în blocuri, în apartamente încăpătoare, luminoase, sănătoase, avînd tot ceea ce e de trebuință pentru o viață mulțumită. Socialismul a scos din mizerie și a pus în drepturile lor pe oamenii muncii!

Sîntem mîndri cu aceste realizări și cu aceste planuri, care se vor împlini cu siguranță. Acum știm că toate planurile se împlinesc la timp și chiar mai de vreme. De aceea poporul muncește cu avînt. El muncește pentru sine, pentru viața lui mai bună, mai fericită. În această muncă de construcții se arată și încrederea poporului nostru în viitorul de pace și prosperitate al omenirii. Noi credem în pace, muncim pentru pace, luptăm pentru pace. Și în muncă pașnică și creatoare ne făurim o viață îmbelșugată și luminoasă.

N.

ALMANAHURILE, cărți de răspîndire a culturii

Este un lucru azi știut de toată lumea, văzut și trăit, că știința și cultura, în anii puterii populare, a devenit un bun al întregului popor muncitor.

Răspîndirea culturii în masele largi ale poporului nostru se face și cu ajutorul Almanahurilor ce apar anual.

Aceste cărți, care sprijină activitatea culturală, sînt foarte căutate de cititorii zilelor noastre și de aceea nu-i de mirare că se epuizează imediat ce apar.

Amintim din anul acesta următoarele almanahuri:

1. Almanahul Sănătății.
2. Almanahul Știință și Tehnică.
3. Almanahul Femeii.
4. Almanahul Turistic.
5. Almanahul Cooperației de Consum.

Cite învățături și cunoștințe nu desprind cititorii de pe paginile acestor cărți instructive și recreative! Să luăm numai Almanahul Sănătății 1960. O adevărată comoară de învățături care ne atrag atenția asupra purtării de grijă de sănătatea noastră. Găsim tratate aici, în cele 200 de pagini, pe scurt și pe înțelesul poporului o mulțime de boli care pîndesc uneori trupul nostru. De asemenea și o mulțime de sfaturi practice, îndrumări medicale și de ordin sanitar.

Cititorii, din astfel de cărți, ca și de la „Statul medicului” de la Radio, își înmulțesc cunoștințele în domeniul acesta, învață să-și păstreze sănătatea, pentru a putea munci și a fi folositori patriei, învață cum să se ferească de boli, să consulte imediat medicul în caz de îmbolnăvire. Peste tot, asemenea cărți, cu o răspîndire atît de largă, țin trează conștiința și grija omului spre a fi mai cu luare aminte asupra trupului lui, asupra să-

nătății lui, care e o condiție nu numai a binelui personal, ci și a binelui obștesc. Sau cum zice „Cuvîntul înainte”, almanahul caută „să popularizeze în rîndul tuturor oamenilor muncii, principiile și cunoștințele necesare apărării sănătății”.

Recomandăm credincioșilor noștri Almanahurile, ce au apărut anul acesta și cele ce vor apărea anul viitor, căci din ele adună multe învățături folositoare pentru viața lor și pentru lucrarea lor.

Pr. N. Popescu-Dobriceni

Muzica și medicina

Grecii vechi aveau o legendă despre Orfeu, care cu melodiile lui fermeca sufletele oamenilor, dar și păsările, peștii și alte animale. De fapt toată lumea știe că muzica te poate înveseli sau întrista. În vremea noastră însă s-au făcut cercetări asupra vindecării bolilor prin muzică, în deosebi a bolilor de nervi și sufletești (neuro-psihice).

Mai mulți specialiști sovietici (Gurevici, Se-reiski, etc.) de la Clinica de psihiatrie (boli nervoase și psihice) din Moscova au început să folosească muzica în tratamentul diferitelor boli. Ei au prescris anumite cîntec (compoziții muzicale) la fiecare boală după felul sistemului nervos al bolnavului. Unele forme de astenie nervoasă au fost vindecate prin tratament muzical. În alte boli muzica a fost folosită pentru completarea tratamentului principal.

Cercetătorii au arătat că sunetele muzicale sînt un stimulent pentru nervi, mușchi, glande, respirație și circulația sîngelui. Ritmurile regulate sînt de obicei tonifiante (înviorătoare), cele neregulate sînt „tulburătoare de echilibru”. Cercetările acestea au dovedit că muzica poate aduce vindecarea în multe boli neuro-psihice.

Chirurgul Igor Kraepelin din Kiev folosește muzica la operații. Bolnavilor, cărora li se face numai anestezia locală, în timpul operației li se transmite muzică prin căști de radio. În numeroase cazuri muzica liniștește pe bolnavi, susținîndu-i de la emoțiile operației.

Doi savanți indieni au dovedit că plante, tratate zilnic cu anumite melodii, au crescut mai mult decît plantele netratate cu muzică. Și animalele nu sînt nepăsătoare. La aceeași melodie rinocerul devine fioros, leopardul dimpotrivă dă semne de plăcere. Crocodilii ascultă cu plăcere melodii vesele sau triste. Lupii și șacalii nu pot suferi tonurile joase.

Legenda lui Orfeu vorbește despre un lucru adevărat: muzica influențează plantele, animalele, omul. Ea ajută și la însănătoșirea de anumite boli neuro-psihice.

N. M.

Cercarea lui Avraam

Făgăduința făcută de Dumnezeu lui Avraam sub stejarul Mamvrei că va avea un fiu s-a împlinit. Căci Sara, femeia lui „la vremea arătată de Dumnezeu” (Facere 21, 2) i-a născut un prunc și căruia i s-a dat numele Isaac.

Isaac creștea, se înzdrăvenea și le era părinților săi spre mare bucurie.

Dar, după o vreme, Dumnezeu a cercat credința lui Avraam, și i-a zis:

„Avraame, Avraame!... Ia pe fiul tău, pe Isaac, pe unicul tău fiu, pe care-l iubești, și du-te în pămîntul Moria și adă-l acolo ardere de tot (jertfă) pe un munte, pe care ți-l voi arăta eu”.

Sculîndu-se deci Avraam dis de dimineață, a pus samarul pe asinul său și a luat cu sine două slugi și pe Isaac, fiul său; și tăind lemne pentru jertfă, s-a ridicat și a plecat la locul de care-i grăise Dumnezeu. Iar a treia zi ridicîndu-și Avraam ochii, a văzut în depărtare locul acela și a zis slugilor sale:

„Rămîneți aici cu asinul, iar eu și copilul ne ducem pînă acolo și închinîndu-ne, ne vom întoarce la voi”.

Luînd deci Avraam lemnele cele pentru jertfă, le-a pus pe umerii lui Isaac, fiul său; iar el a luat în mîini foc și cuțitul și s-au dus amîndoi împreună.

Atunci a grăit Isaac lui Avraam, tatăl său: „Tată!... Iată, foc și lemne avem; dar unde-i oaia pentru jertfă?”.

Avraam însă a răspuns:

„Fiul meu, va îngriji Dumnezeu de oaia jertfei sale!”.

Și s-au dus mai departe amîndoi împreună.

Iar dacă au ajuns la locul, de care-i grăise Dumnezeu, a ridicat Avraam acolo jertfelnic, a așezat lemnele pe el și legînd pe Isaac, fiul său, l-a pus pe jertfelnic, deasupra lemnului. Apoi și-a întins Avraam mîna și a luat cuțitul ca să junghie pe fiul său. Atunci îngerul Domnului a strigat către el din cer și a zis:

„Avraame, Avraame!... Să nu-ți ridici mîna asupra copilului nici să-i faci vreun rău, căci acum cunosc că te temi de Dumnezeu și pentru mine n-ai cruțat nici pe singurul fiu al tău”.

Și ridicându-și Avraam ochii, a privit și iată în spate un berbec încurcat cu coarnele într-un tuiș. Și ducându-se Avraam, a luat berbecul și l-a adus jertfă în locul lui Isaac, fiul său" (Facere 22, 1—13).

După aceea, a strigat a doua oară îngerul Domnului către Avraam și a zis:

„...De vreme ce ai făcut aceasta și n-ai cruțat nici pe fiul tău unic pentru mine, de aceea te voi binecuvînta cu binecuvîntarea mea și voi înmulți neamul tău, ca să fie ca stelele cerului și ca nisipul de pe țărmul mării... Și se vor binecuvînta prin neamul tău toate popoarele pămîntului, pentru că ai ascultat glasul meu”.

Păstrînd această nouă făgăduință în inima sa, Avraam s-a întors la casa sa împreună cu fiul său Isaac.

Avraam a avut un singur fiu: pe Isaac. Dar Avraam l-a iubit pe Dumnezeu în așa măsură și a crezut în El cu atîta putere, încît a primit să-și jertfească unicul fiu pentru împlinirea acestei iubiri și pentru dovedirea credinței sale.

Isaac a urcat muntele, purtînd pe umerii săi lemnele pentru jertfă. Jertfirea lui ar fi adus totuși numai mîntuirea lui Avraam, sau cel mult și mîntuirea casei sale. Jertfa lui Avraam s-a plinit prin junghierea și arderea unui berbec.

Toate împrejurările acestea preînchipuiesc Jertfa cea Mare, care avea să se aducă mult mai tîrziu pentru mîntuirea noastră.

Dumnezeu Tatăl avea și are și El un singur fiu: pe Domnul nostru Iisus Hristos. Dar, „așa a iubit Dumnezeu lumea, încît și pe unul născut Fiul Său L-a dat, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16).

Așa cum Isaac a purtat pe umerii săi lemnele pentru jertfă, Mîntuitorul Iisus a purtat Crucea pînă la Golgota și a fost răstignit pe ea. Jertfa Lui a fost deplină și generală. „El a luat asupra-și durerile noastre și cu suferințele noastre s-a împovărat ... și prin ranele Lui noi toți ne-am vindecat” (Isaia 53, 4—5). Așa s-au binecuvîntat prin El toate popoarele lumii (Facere 22, 18).

D. Călugăr

Cine este aproapele meu?

Lc. 10, 29—37

E întrebarea, ce a pus-o Mîntuitorului un învățător de lege. La început învățătorul de lege a întrebant: „Ce să fac să moștenesc viața de veci?”. La această întrebare Mîntuitorul i-a zis: „In lege ce este scris? Cum citești?”. Învățătorul de lege a răspuns: „Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, și pe aproapele tău ca pe tine însuși”. Auzind acest răspuns, Mîntuitorul îi zice: „Drept ai grăit. Fă aceasta și vei fi viu” (Lc. 10, 25—28).

Ne-am aștepta ca aici să se sfîrșească discuția dintre Domnul nostru Iisus Hristos și învățătorul de lege. Cuvintele par limpezi și la înțeles: ca să dobîndești viața de veci, trebuie să îplinești legea: legea o îplinește acela care iubește pe Dumnezeu și pe aproapele, că toată legea se cuprinde în porunca iubirii; deci cel ce îplinește porunca iubirii este „viu”, adică are viața cea veșnică.

Cu toate acestea lucrurile nu sînt chiar așa de limpezi, însuși învățătorul de lege, care cunoștea foarte bine toată legea Vechiului Testament, are unele nedumeriri. În privința iubirii de Dumnezeu, se pare că n-are nici o nedumerire: pe Dumnezeu, Cel ce s-a descoperit prin patriarhi, Moise și prooroci, trebuie să-l iubești din toată inima ta, din tot cugetul tău, din toată puterea ta. Nu se îndoiește nici că pe aproapele tău trebuie să-l iubești ca pe tine însuși. Cu alte cuvinte: să nu faci aproapelui ceea ce n-ai vrea să ți se facă ție. Ce-ți dorești ție să faci și aproapelui tău. Să dorești și să faci numai binele aproapelui. Să nu-i dorești și să nu-i faci nici un rău.

Era însă el nedumerit în ce privește înțelesul cuvîntului de „apropale”. De aceea întrebă pe Mîntuitorul: „Cine este aproapele meu?”. E de mirare cum de un învățător de lege nu știa cine este „apropale”. Dacă ne gîndim însă la vremea aceea nu ne mirăm de loc. De ce? — Pentru că în vremea aceea părerea tuturor era că aproapele, care trebuie iubit, este cel din același popor. De ex. pentru grec aproapele era numai grecul, pentru iudeu aproapele era numai iudeul, pentru roman aproapele era numai romanul ș.a.m.d. Cel de alt neam era socotit „barbar” sau vrăjmaș. Deci, după cum înțelegeau atunci legea, aproapele propriu zis era numai cel ce făcea parte dintre fiii lui Israil. E drept că în Vechiul Testament se recomandă o purtare bună și față de străinii așezați între fiii lui Israil, dar acești străini erau puțini și tot nu se puteau bucura chiar de toate drepturile.

Pe de altă parte sclavii, deși legea prevedea o purtare omenească față de ei, erau tratați destul de aspru, așa că nu puteai spune că stăpînii lor îi iubeau ca pe „apropale”. Proorocii amenință adeseori pe bogați și conducători cu pedepse grele pentru că asupresc pe săraci, jefuiesc pe muncitori, își bat joc de orfani și văduve, apasă pe sclavi. Iată ce zice proorocul Amos despre ei: Aceștia „au vîndut pe cel neprihănit pe bani și pe sărac pe o pereche de încălțăminte. Ei doresc să vadă țărîna pămîntului pe capul celor sărmani și calcă în picioare dreptul celor nenorociți”. Ei „își îngămădesc în palate comori, cîștigate prin silnicie și răpire” (2, 6—7; 3, 10). De aceea — zice Domnul — „pentru că pe sărac îl călcați în picioare și luați daruri de griu de la el... că nelegiuirile voastre sînt multe și că păcatele noastre sînt fără număr” veți fi duși în robie (4, 11—12; 6, 7).

Putem dar spune că „apropale” era numai cel de același neam și cel de aceeași stare socială. Cel bogat nu socotea pe sărac ca pe „apropale”, pentru că îl nedreptăța și-l jefuia. Se-nțelege că nici săracul jefuit nu putea socoti pe bogatul hrăpăreț ca pe „apropale” lui, ci ca pe un răufăcător. Iudeul de asemenea nu privea la un samarinean ca la „apropale” lui, ci îl înconjura și-l privea ca pe un dușman. Iar samarineanul zicea și el că iudeul nu e „apropale” lui, ci un dușman. Vrăjmășia aceasta dintre iudei și samarineni izvora din faptul că samarinenii nu erau iudei curați, ci se amestecaseră cu alte popoare, și aveau o religie deosebită de a iudeilor. Samarinenii nu se duceau la templul din Ierusalim, ci la muntele Garizim. Iudeii din Galileia, cînd mergeau la Ierusalim, nu treceau prin Samaria (pe unde ar fi fost drumul mai scurt), ci ocoleau prin Perea (pe unde era drumul mai lung). Dacă se întimpla să se rătăcească vreun iudeu prin Samaria, greu ar fi fost găzduit peste noapte, pentru că samarinenii nu voiau să primească pe iudei în casele lor, să le dea apă sau de mîncare.

Acum înțelegem de ce învățătorul de lege a întrebant pe Mîntuitorul: „cine este aproapele meu?”, adică cine este omul pe care trebuie să-l iubesc ca pe mine însumi?

La această întrebare Mîntuitorul îi răspunde prin pilda Samarineanului milostiv. E vorba de „un om oarecare”, căzut între tilhari, jefuit, aruncat în drum „abia viu”. Cine era omul acesta? — Nu știm. Ce neam era? — Nu știm. — Ce religie avea? — Nu știm. Știm atît că era un om, și anume un om în primejdie de moarte.

Pe lingă acest om au trecut un preot de la templul din Ierusalim și un levit, l-au văzut, dar au mers mai departe. De ce? Poate că l-au socotit mort. Cum prin atingerea de mort, după legea Vechiului Testament te spurcai, ei se vor fi ferit de cel căzut între tilhari, ca nu cumva să se spurce. Poate că ei au socotit că acesta nu este iudeu, (ei nu știau și nu puteau ști de e iudeu sau nu) și în acest caz nu se simțeau obligați să-i vie în ajutor.

Samarineanului însă i s-a făcut milă de omul acela, i-a legat rănile, a turnat untdelemn și vin, l-a dus la o casă de oaspeți, purtînd grijă de el, a plătit gazdei ca să îngrijească de el și să-l ridice iar pe picioare. Samarineanul nu s-a întrebant dacă omul acela e de un neam cu el, sau de o religie cu el, ci i-a dat ajutorul de care acesta avea nevoie.

După ce spune pilda aceasta Mîntuitorul întreabă: „care din acești trei ți se pare că a fost aproapele celui căzut între tilhari?”. Răspunsul învățătorului de lege e clar: „Cel ce a avut milă de el”, adică samarineanul. Samarineanul e aproapele „omului” — pentru că el nu a întrebant din ce neam face parte acel „om”, ci și-a arătat cu fapte dragostea față de el, ca față de aproapele fără șovăire. La acest răspuns, Mîntuitorul îi zice: „Mergi de fă și tu asemenea” (Lc. 10, 30—37). Adică, fii și tu ca samarineanul milostiv.

Să vezi în fiecare om, fără deosebire de neam sau religie, pe aproapele tău, să-l iubești cu fapta și nu numai cu cuvîntul — făcîndu-i binele de care acesta are nevoie.

Acum lucrurile sînt limpezi. La întrebarea: „cine este aproapele meu?”, răspundem: „apropalele meu este orice om, fără deosebire de neam, limbă sau credință religioasă”. Cu alte cuvinte, aproapele meu ca român ortodox nu este numai cel ce este român și ortodox, ci este și ungarul reformat, și sasul luteran, și secuul catolic, și evreul mozaic, și chinezul budist, și negrul din Africa de alte religii, și arabul mahomedan, și cine crede și cine nu crede, etc. Din această pricină un român ortodox nu poate sta nepăsător cînd spre ex. citește în ziare sau aude la radio ce se întimplă în Congo și în alte țări africane. Negrii aceia, care sînt asupriți și care luptă pentru libertate, sînt „apropale” nostru, pe care trebuie să-l iubim, căruia trebuie să-i sărim în ajutor, fiecare cum poate și cu ce poate. A ajuta popoarele coloniale să rupă lanțurile robiei și să-și dobîndească libertatea e o datorie a iubirii față de aproapele, poruncită de Mîntuitorul însuși. Nu poți zice: ce mă privește pe mine soarta negrilor, care au altă culoare a pielii și sînt de altă religie și care sînt la mii de km depărtare? Nu, nicidecum. Mîntuitorul îți spune: negrul acela, jefuit și apăsant, este aproapele tău. Trebuie să-l iubești ca pe tine însuși, să iubești viața lui, libertatea lui, ca pe viața ta și pe libertatea ta, să-l ajuți în suferințele lui și în lupta lui, să te bucuri de biruințele lui.

Asta înseamnă că ești frate cu fiecare om, de orice neam ar fi acesta, și ca un frate îl sprijinești să scape de robie, de boală, de mizerie și să-și făurească o viață liberă, îmbelșugată și fericită, el și poporul lui. Asta înseamnă că între popoare să fie frățietate și pace și aștătorii la război și la conflicte între popoare să fie înlăturați, ca niște făcători de rele și semănători de furtună.

Frățietate și pace între popoare — iată ceea ce ne învață porunca: să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. Muncă înfrățită între poporul român și naționalitățile conlocuitoare pentru ca toți să ne bucurăm de roadele acestei munci — aceasta ne învață iubirea de aproapele. Cel ce va face așa va fi cu adevărat ucenic al lui Iisus Hristos, Domnul nostru.

Pr. N. Mladin

Mărturisirea păcatelor

A spune altuia ce ai în suflet și ce ai pe suflet, este un lucru cu totul firesc. Experiența zilnică arată că noi simțim trebuința sufletescă de a destăinui și altuia gândurile noastre, de a împărtăși și altuia bucuriile și necazurile inimii noastre.

Ba chiar uneori nici nu putem să nu spunem și altuia o bucurie pe care am avut-o într-un anumit moment.

Citeodată, chiar, pînă și păcatele pe care le-am făcut, le spunem altuia. Nu auzim de-atîtea ori cite-o mărturisire ca aceasta: „Ce ticălos am fost eu în viață, ce stricat! am fost un bețiv, un desfrinat, un suduitor ca nimeni altul!...”

Și începe uneori omul să spuie altuia ce-l doare, să-i înșiruie păcatele.

Lucrul acesta îl face fiecare dintre noi. Este firesc. Sufletul nostru trebuie să dea afară ce are înăuntru, să se descarce, să se ușureze, mărturisind altuia o bucurie, o dorință, o amărăciune sau chiar păcatele făcute.

Așa că noi putem spune că ne „spovedim” unul față de altul.

Nevoia de a-și spune faptele o are și credinciosul. Dacă a greșit față de altul n-are liniște pînă nu se duce să-i ceară împăcare. Dacă a păcătuit însă a greșit față de Dumnezeu și el se simte obligat să se mărturisească lui Dumnezeu și să-i ceară iertare. Cînd ai greșit față de Dumnezeu și ai primit iertarea Lui ești ușurat și plin de bucurie. Dar de unde ști că te-a iertat Dumnezeu?

Unii creștini zic că le destul să te mărturisești „fraților”, pentru că scris este undeva în Sf. Scriptură: „mărturisiți-vă unul altuia păcatele” (Iacov 5, 16). Dar aici este vorba numai despre mărturisire, nu și despre deslegarea sau iertarea păcatelor. Pe cînd noi știm că Domnul Hristos a dat Apostolilor — și aceștia preoților — puterea de „a lega și a deslega păcatele oamenilor” (Mt. 18, 18).

Prin urmare acești creștini, care își spun, își „spovedesc” unul altuia ce au pe suflet — păcatele — se mărginesc la „mărturisire”, fără însă să primească și iertarea. Cine să-i ierte, cine să se roage pentru iertarea lor? Numai cine a primit puterea aceasta iertătoare, de la Domnul Hristos — preoții.

Domnul Hristos a așezat în Biserică Sa taina Sfintei Spovedanii, în care se iartă păcatele. El a dat Sf. Apostoli, iar aceștia mai departe, prin rugăciuni scrise și păstrate pînă azi, preoților, o parte din puterea Sa dumnezeiască iertătoare de păcate. Pentru aceasta i-a împuternicit pe Sf. Apostoli zicîndu-le: „Oricîte veți lega pe pămînt, vor fi legate și în cer și oricîte veți deslega pe pămînt, vor fi deslegate și în cer” (Mt. 18, 18). Iar după învierea Sa cea de a treia zi, le-a dat cu adevărat puterea de-a ierta păcatele prin cuvintele: „Luați Duh Sfînt, căroră veți ierta păcatele le vor fi iertate, și căroră le veți ținea, vor fi ținute” (Ioan 20, 22, 23).

Cuvintele acestor ale Mîntuitorului, le auzim de atîtea ori la biserică. La slujba și rînduiala spovedaniei în posturile Sf. Biserici, la rugăciunile de deslegare la înmormîntare, auzim vorbele Mîntuitorului prin care a dat preoților puterea de a deslega păcatele, ca să fie „deslegate și în cer cite de dinșii pe pămînt s-au deslegat”.

E limpede: iertarea păcatelor nu o poate da decît numai Dumnezeu, față de care am păcătuit. Iar Dumnezeu ne-a spus că această iertare o dă prin Sf. Apostoli și prin preoți, care sînt urmașii Sf. Apostoli. Numai acel credincios, care își mărturisește păcatele la preot în taina Sf. Spovedanii, primește de la Dumnezeu iertarea dorită. Altă cale de dezlegare de păcate nu este.

Pr. N. Popescu-Dobriceni

Să ne cunoaștem vechile cărți bisericești de învățătură Despre Cazanii

Cuvîntul „Cazanie” nu este străin credincioșilor noștri, mai ales celor de la sate care, obișnuit, înțeleg prin „Cazanie” cărțile mai vechi de învățătură, ce se află la strană și din care, pe unele locuri, cantorii mai citesc, uneori în timpul cît se cuminecă preotul sau la sfîrșitul Sf. Liturghii. Cuvîntul „Cazanie” vine din slavonește și înseamnă „carte de învățătură” căci cazaniile nu sînt altceva decît tilcuiri ale Evangheliilor care se citesc în Duminicile și sărbătorile mai mari de peste an.

Tipărirea cazaniilor începe odată cu a primelor cărți tipărite în limba noastră romînească și ele au purces mai ales din dorința unor Vlădici mai luminați și cu dragoste și răspundere față de cei încredințați păstoririi lor, căroră voiau să le dea cît mai pe înțeles tilcuite Evangheliile Duminicilor de peste an. Ele erau destinate nu numai credincioșilor, ci și preoților, căci iată ce scrie un vlădică în predoslovia (cuvînt înainte), unei astfel de cărți: „Aceste rînduind, o preoți și cîți sînteți păstori de suflete! Ca părinte și arhiepiscop al vostru, dorindu-vă tot binele, toată fericirea trupeză și mîntuirea sufletească și ca să nu vă faceți de faimă altor nații pentru neingrijirea turmelor voastre, am retipărit acest sfînt și dumnezeiesc chiriadromion, ca, citindu-l, meditîndu-l, să vă înavuți inimile și sufletele de moralitatea cea mai sfîntă a Evangheliei Domnului Iisus, să vă îndreptați pașii pe cărările virtuții, încît să nu dați nici un scandal oilor voastre... Am retipărit zic, această carte cu care să puteți să povățuiți și să luminați pe oile sufletești ce vă sînt încredințate, ca să puteți să fiți și adevărați păstori ai turmei lui Hristos, despre care însuși zice: Păstorul cel bun sufletul său își pune pentru oil!”

Stranele noastre bisericești sînt deosebit de bogate în cazanii, aproape toate însă au ca izvor: *Cazania lui Coresi, Cazania lui Varlaam și Chiriadromionul* (ceea ce înseamnă tot cazanie dar pe limba grecească) *lui Nichifor Teotochi*.

În anul 1581, Coresi dă la lumină: „Cartea ce se cheamă Evanghelie cu învățătură, den tus patru Evangheliștii aleasă și den multe dumnezeiești scripturi și dată bisericii lui Dumnezeu, în toate dumineci a se citi, așîderea și la dumnezeieștile praznice și la ale altor sfînti, spre învățatura creștinilor oameni, către dreptarea sufletului și trupului”. Această Cazanie este tipărită în timpul Mitropolitului Ghenadie „den tot ținutul Ardealului și al Orăziei” și al Mitropolitului Serafim al Ungro-Vlahiei. Cartea cuprinde 65 cuvîntări bisericești sau omilii și este tradusă de diaconul Coresi ajutat de preoții Ioan și Mihai de la Biserică Sf. Nicolae din Scheii Brașovului, localitate unde s-a și tipărit, după un exemplar sîrbesc luat de Coresi din Tirgoviște. Această carte sîrbească la rîndul ei a fost tradusă din limba greacă, cuprinzînd omiliile patriarhului Ioan XIV Caleca (1334—1347). Deși este tradusă într-o limbă romînească destul de greoaie — era doar pe vremea cînd limba noastră romînească căuta să-și croiască drumuri noi — Cazania lui Coresi s-a bucurat de multă trecere, retipărindu-se de două ori și anume: la Bălgrad (Alba Iulia) în 1641 și la București în 1914, cînd este reeditată cu litere latine de S. Pușcariu și Al. Procopovici.

În anul 1643 apare la Iași: „Carte romînească de învățătură la dumneștile preste an și la praznice împărătești și la Svînții mari, cu zisa și cu toată cheltuiala lui Vasile Voevodul și Domnul Țării Moldovei, din multe scripturi tîlmăcîță din limba slavonească pre limba romînească de Varlaam, Mitropolitul de Țara Moldovei”. Cartea cuprinde 76 de tilcuiri inspirate „din toți tilcovnicii sfîntei Evānghelii, dascălii Bisericii noastre” — cum citim în predoslovia lucrării. La întocmirea cazaniei sale, Varlaam s-a

folosit desigur de multe izvoare, dar el a dat totuși o puternică notă originală (proprie) tilcurilor sale, care sînt pline de lucruri care se puteau întîlni prin locurile și la oamenii în mijlocul cărora trăia, fiind cea mai romînească, ca să zicem așa, dintre celelalte cazanii aflătoare în limba romînă. În această Cazanie găsim o mulțime de lucruri luate din viața poporului, din literatura populară (poezii, povestiri, etc.) și din natura bogată a Moldovei. Această „carte măiastră” — cum o numește Nicolae Iorga, este plină de avînt nu numai din punct de vedere religios, ci și din punct de vedere al limbii, care nu este alta decît limba celor mulți din care se ridicase Varlaam. Cerdincioșii și preoții ofereau prețuri destul de mari pentru ea. Astfel, preotul Antonie din Bedeci a dat o iapă pentru un exemplar, iar „Abrudanii di pre muntele Someșului cald” — cum citim undeva, au cumpărat-o cu 10 oi și 8 miei.

De aceea, fără să mai vorbim de exemplarele care s-au copiat cu mina de către preoți sau călugări mai cu rîvnă, Cazania lui Varlaam a fost retipărită de 14 ori. Aceste tipăriri se pot împărți în 4 familii și anume: 1. Bălgrad 1699; București 1732; 1765 și 1768, cuprinzînd Cazania lui Varlaam la care se mai adaugă scurte introduceri la 8 tilcuiri și 6 tilcuiri noi; 2. Edițiile de la Rîmnic, în care, pe lîngă cele 6 Cazanii amintite la pct. 1 se mai adaugă una la Sf. Clement, scoțîndu-se afară tilcuirea de la Sf. Ioan cel Nou, așa cum apare la: Rîmnic 1748, 1781, 1792 și București 1929; 3. Cazaniile de la Buzău 1834; Sibiu 1850 și București 1858. Cea de la Buzău și Sibiu mai adaugă 6 tilcuiri, iar cea de la București 10; 4. Edițiile de la București 1898, 1911 și ediția jubiliară din 1943.

Anul 1801 face începutul unei alte serii de Cazanii. Acum se tipărește la București cartea intitulată: „Chiriadromion — ce cuprinde întru sine tilcuirea tuturor Evangheliilor a duminicilor celor de preste an și după fiecare tilcuire a Evangheliei oșebit cuvînt pentru învățatura năravurilor, alcătuită de Prea Sfîntul Arhiepiscop al Astrahanului Kir Nikifor”. Este vorba de Nichifor Teotochi, teolog și matematician grec, care face studii în Grecia și Italia și care trecînd prin Moldova, se stabilește în Rusia ajungînd Arhiepiscop al Astrahanului (oraș așezat la gurile fluviului Volga). Această Cazanie are un conținut foarte bogat cuprinzînd 53 tilcuiri sub formă de explicări ale textului Sfîntelor Evanghelii și 56 tilcuiri sau predici care tratează despre o singură temă. După Cazania lui Varlaam, chiriadromionul sau cazania de la 1801 este cea mai răspîdită, retipărindu-se de 6 ori și anume: Buzău 1839; Iași 1840; Sibiu 1855 (ediție care cuprinde numai jumătate din cartea lui Nichifor, dar care este îmbogățită de Mitropolitul Șaguna cu alte 26 de cuvîntări); București 1857, 1876 și 1912.

Gh. P.

Prețul războaielor

Un grup de savanți elvețieni a publicat o statistică a acțiunilor militare din ultimii 5.000 de ani. În acest scop, ei au completat 73.000 de fișe și pe baza a 876.000 de date, cu ajutorul mașinilor electronice de calcul, ei au efectuat 850.000 de operații.

A reieșit că din anul 3.200 î.e.n., omenirea a trăit în pace numai 292 de ani. În restul timpului au avut loc 14.513 războaie mari și mici în care au căzut 3.640.000.000 de oameni. Cheltuielile militare și pagubele provocate de aceste războaie depășesc suma de 2,150 trilioane de franci elvețieni. Dacă se transformă această sumă în aur se obține o bandă cu grosimea de 10 m și lățimea de 161 km, avînd lungimea Ecuatorului pămîntesc.